

Notitser.

Tyendeforhold og Fæstekontorer i København og Frederiksberg. — Deltagelsen i de kommunale Valg. — Udlændinge ved de tyske Universiteter. — Fideikommisgodser i Preussen.

Tyendeforhold og Fæstekontor-Virksomhed i København og Frederiksberg.

I København fandtes der blandt 81,539 »private Husholdninger« (hvorunder Hoteller, Restaurationer o. lgn. ikke ere medregnede), 69,957 uden noget Tyende, knap 9400 med 1 kvindeligt Tyende, c. 1800 med 2 kvindelige Tyender, henimod 300 med 3 kvindelige Tyender, 36 med mere end 3 kvindelige Tyender, men uden mandligt Tyende, og desforuden c. 50 med mandligt Tyende sammen med flere end 3 Tjenestepiger. Paa Frederiksberg savnede af 12,973 private Husholdninger de 9897 overhovedet Tyende; lidt over 2500 maatte nøje sig med en Tjenestepige, 2 Tjenestepiger havde 475 Familier, og c. 50 Familier havde 3 Tjenestepiger.

Gennem de københavnske Fæstekontorer bortfæstedes der i 1895 6750 Mænd, 7505 Kvinder, — gennem de frederiksbergske henholdsvis 164 og 273.

De gennem Fæstekontorerne Bortfæstedes Fordeling efter Fødested var i 1895 i København saaledes:

	Mænd.	Kvinder.
fødte i København og Frederiksberg .	1143	1428
— Købstæderne	521	1564
— Landet	3306	2619
— Sverig	1728	1516
— øvrige Udland	52	135
uangivet		243
tilsammen	6750	7505

For de frederiksbergske Fæstekontorer stillede Forholdet sig, ligeledes i 1895, saaledes:

	Mænd.	Kvinder.
fødte i København og Frederiksberg .	73	38
— Købstæderne	20	43
— Landet	56	168
— Sverig	15	22
— øvrige Udland		2
tilsammen	164	273

De gennem de københavnske Fæstekontorer Bortfæstede blev i 1895 bortfæstede til

	Mænd.	Kvinder.
København og Frederiksberg	627	4765
Købstæderne	77	231
Landet	5989	2480
Sverig	2	10
øvrige Udland	55	19
tilsammen	6750	7505

De gennem de frederiksbergske Fæstekontorer
Bortfæstede blev i 1895 bortfæstede til

	Mænd,	Kvinder,
København og Frederiksberg	10	246
Købstæderne	—	9
Landet	154	16
Sverig	—	—
øvrige Udland	—	2
tilsammen	164	273

Lønforholdet for Tyende bortfæstet gennem de
offenlige Fæstekontorer var i 1895 saaledes:

	i København,	paa Frederiksberg,
	Kr.	Kr.
gennemsnitlig maanedlig Løn for		
Kuske og Staldkarle	20,25	18
Tjenestekarle og Arbejdskarle	20	15
Drenge	7,70	—
Opvartere, Køkke, Tjenere	25	—
Kokkepiger	15,83	16
Stuepiger	13,33	12
Enepiger	12,66	12
Goldammer og Barnepiger	11,66	10
Køkkenpiger	14	14
Køge- og Buffetjomfruer	29,83	—

For Enepiger, der bortfæstedes gennem de
offenlige Fæstekontorer, var i 1895 Lønforholdet dette:

	Antal bortfæstet fra	
	københ. Fæstek.	frederiksb. Fæstek.
maanedlig Løn under 8 Kr.	7	13
8 til under 10 Kr.	91	24
10 — 12 —	309	69
12 — 14 —	720	61
14 — 16 —	559	23
16 Kr. og derover	201	16
tilsammen	1977	206

Tjenestetid for Enepiger sidste Sted, hvor de havde tjent, var i 1895

	Antal bortfæstet fra	
	københ. Fæstek.	frederiksb. Fæstek.
ikke tjent for	29	10
tjent paa sidste Sted 1 Maaned	148	7
— 1 til under 3 Maaneder	271	30
— 3 — 6 —	593	67
— 6 — 12 —	497	51
— 12 — 36 —	323	34
— 36 — 60 —	47	4
— 60 Maaneder og derover	39	3
uangenven Tjenestetid	129	—
tilsammen	1977	206

Jfr. forøvrigt ang. Bortfæstninger og Tyendelønninger i København; Nationaløkonomisk Tidsskrift 1893 (XXXI), S. 586 fg.